

SỬ DỤNG MỘT SỐ BIỆN PHÁP NGHỆ THUẬT TRONG VĂN BẢN THUYẾT MINH

I. Tìm hiểu việc sử dụng một số biện pháp nghệ thuật trong văn bản thuyết minh

1. Ôn tập văn bản thuyết minh:

- VB TM cung cấp cho người đọc những tri thức khách quan về đặc điểm, tính chất, nguyên nhân của các sự vật hiện tượng, trong tự nhiên, xã hội bằng phương pháp trình bày, giới thiệu, giải thích.

* Các phương pháp TM:

- pp nêu định nghĩa, giải thích
- pp phân tích, phân loại.
- pp so sánh.
- Pp liệt kê.
- Pp dùng số liệu.
- Pp nêu ví dụ.

2. Viết văn bản thuyết minh có sử dụng một số biện pháp nghệ thuật :

1. Bài tập:

* **Nhận xét:**

- Bài văn thuyết minh về sự kỳ diệu của đá và nước ở vịnh Hạ Long.
 - Đặc điểm của đá và nước tạo nên vẻ hùng vĩ nên thơ của Hạ Long.
 - Văn bản đã cung cấp những kiến thức khách quan về đối tượng thuyết minh
 - Các phương pháp thuyết minh: liệt kê, so sánh, phân loại.
 - Tác giả sử dụng các biện pháp nghệ thuật kể, tả, nhân hoá, liên tưởng...
 - Làm cho đá và nước ở vịnh Hạ Long trở nên sinh động góp phần làm cho vẻ đẹp Hạ Long thêm hấp dẫn.
- ⇒ Làm cho bài văn giàu sức thuyết phục gây ấn tượng cho người đọc.

2. Ghi nhớ: (SGK/13)

II. Luyện tập :

1. Bài tập 1/ SGK

- Là VB có tính thuyết minh vì nêu bật được đặc điểm, tính chất của loài ruồi về: họ, giống, loài, tập tính sinh sản...

- Phương pháp TM: nêu định nghĩa, dùng số liệu, liệt kê.

- Các biện pháp nghệ thuật: nhân hoá, kể chuyện miêu tả, liên tưởng.

- Tác dụng: Gây hứng thú cho người đọc nhất là cho bạn đọc nhỏ tuổi, làm cho văn bản tăng sự hấp dẫn, vừa là truyện vui, vừa học thêm tri thức.

- Cung cấp các kiến thức đáng tin cậy: từ đó thức tỉnh ý thức giữ gìn vệ sinh, phòng bệnh, ý thức diệt ruồi.

* Một số nét đặc biệt của bài thuyết minh này:

- + Về hình thức: Giống như văn bản tường thuật một phiên tòa.
 - + Về cấu trúc: Giống như biên bản 1 cuộc tranh luận về mặt pháp lý.
 - + Về nội dung: Giống như một câu chuyện kể về loài ruồi.
- Tác dụng của các biện pháp nghệ thuật:
- + Làm cho văn bản trở nên sinh động, hấp dẫn, thú vị có sức hút đối với người đọc.

2. Bài tập 2/ SGK: Nhận xét về biện pháp nghệ thuật được sử dụng để thuyết minh.

- Nói về tập tính của chim én.

- Biện pháp nghệ thuật kể chuyện: lấy sự ngộ nhận hồi nhỏ làm đầu mỗi câu chuyện.